

Gang for alle det omtalte Beløb til den nye Bygning eller i alt Fald et saa stort Beløb, der supplerede de private Tilskud saaledes, at det hele Bidrag udenfor Statskassen blev 400,000 Rd. Jeg har endvidere forudsat, at Spørgsmaalet om, hvorvidt Kommunen vilde imødekomme en saadan Fordring, maatte foreligge afgjort, inden den nye Theaterlov blev gjort færdig af Rigsdagen. Hele Commissionen har indstillet og betragtet det som en Selvfølge, at Cultusministeren skulde indlede Forhandlinger med Kjøbenhavns Communalbestyrelse om dette Spørgsmaal; men Mindretallet har endvidere, som det vil sees af Betænkningen, Side 28, forudsat, at disse Forhandlinger indleedes saa betids, at Resultatet af dem kunde foreligge os, inden vi gave vort endelige Ja til det foreliggende Lovforslag. Det kan være, at Mindretallet har næret for sangvinne Forhaabninger i den Henseende; men skulde det vise sig ugjortigt at komme til en saadan Afgjørelse med Communalbestyrelsen iaar, saa kunde man jo vælge den Udvei kun at bevilge Tilskud til Theatret paa den Betingelse, at forsaavidt Spørgsmaalet om den nye Bygning ikke inden en vis bestemt Frist, f. Ex. eet eller to Aar, var løst i Overensstemmelse med § 29 i Lovforslaget, saa vilde et fremtidigt Tilskud kun blive ydet paa den Betingelse, at Kommunen frivilligt tilskød et vist aarligt Beløb, der i Forening med Statens Tilskud udgjorde 50,000 Rd. aarligt. Saaledes har jeg tænkt mig dette Forhold ordnet. Jeg tilstaaer, at jeg vil nødig være med til at stemme for dette Lovforslag, som det foreligger, naar man ikke med Hensyn til Kommunens Bidrag har Andet at støtte sig til end Haabet om, at det vil lykkes at opnaae et saadant Bidrag. Ganste vist er det ikke Ubetydeligt, hvad man allerede nu har at holde sig til; thi der har jo i Commissionen siddet Repræsentanter for Communalbestyrelsens to Afdelinger, og vi have her i Salen hørt udtale af Mænd, der sidde i Communalbestyrelsen, at Communalbestyrelsen vistnok vil billige Commissionens Forslag; men trods dette, siger jeg, vil jeg ikke uden Forbehold være med til at binde Staten ved at forlange Tilskud for 10 Aar;

thi det, man nu mener saa sikkert at kunne fæste Haab til, kunde jo vise sig at være en Slufselse. Der er som en sidste Udvei antydet af Mindretallet, at man kunde paabyde Kjøbenhavns Commune at udrede et særligt Bidrag; dette skulde være den sidste Udvei, som man nødig skulde gribe til, og denne blev igaaar omtalt som noget ganske Forfødeligt. Jeg troer imidlertid, at det ikke kan see ud som saadant, navnlig fra deres Standpunkt, som betragte et Nationaltheater som aldeles nødvendigt for vor Stats Tilværelse, thi naar derved fremmes et saadant Formaal, at det gaaer ud paa Udviklingen af de Kræfter, der skulde udvikles i Samfundet, saa maa man ligesaa godt kunne paabyde den Commune, der fortrinsviis har størst Nytte deraf, at udrede noget Bidrag til et saadant Formaal, som naar man i materielle Foretagender, til Sernbaner, Canalanelæg osv., har kunnet paabyde de enkelte Communer, og det mod deres Protest, forholdsviis at udrede Beløb, og selv det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille) var ifjor af den Anskuelse, at Communer, over hvis Omraade en Sernbane gik og det, uagtet de maastee havde ønsket den lagt udenfor deres District, fortrinsviis i en ganske særegen Grad skulde udrede Expropriationsomkostningerne. Jeg siger derfor, at dette — at paabyde Kommunen at yde Bidrag til Theatret — i mine Dine vilde være ligesaa forsvartigt, som hvad vi tidligere have gjort i Expropriationsloven ifjor. Er det Gne et Statsformaal og det Andet et Statsformaal, saa er dette ikke Sagen, at det Gne angaaer de aandelige Interesser og det Andet de materielle, begge have saamange Berøringspunkter, at det ikke her kan være det Afgjørende. Men Sagen er: have vi i vor Lovgivning nogensinde fulgt det Princip at lade Communer eller Districter, som fortrinsviis have Nytte af et Anlæg, et Statsforetagende, deeltage forholdsviis i Omkostningerne? Have vi gjort det tidligere, saa kunne vi ogsaa gjøre det i dette Tilfælde; men jeg har ikke tænkt mig, at man skulde gjøre det imod Protest fra Kjøbenhavns Communalbestyrelse, fordi jeg aldrig har indseet, at man paa en saadan Maade skulde opretholde et National-